

Ciutari

Setmanari Nacionalista Republicà

Mercat d'Olot

Preus vigents d'ahir passat

		PERSETES
Blat	(quart.) de 21	a 22
Mastai	"	a 20
Fajol	"	a 13
Blatdemoro	"	a 12'50
Mill	de 14	a 15
Panis	"	a 12
Llubins	"	a 10
Fagols del país	de 23	a 24
Set	de 13	a 15'50
Ordi	de 11	a 11'50
Cibada	"	a 9'50
Trepadella	"	a 11
Melca	de 13	a 14
Faves	de 14'50	a 15
Favons	"	a 16
Besses	"	a 15
Nous	de 12	a 12'50
Blat frídat.	(qq.)	a 16'50
Usarda del país	"	a 6
Usarda ampurdan.a	"	a 6
Fenc	"	a 4'50
Palla	"	a 3'35
Garrofes	"	a 7'50
Des-Primeres	"	a 17
pu Segonet	"	a 8'50
lles Segó	"	a 9

		PERSETES
Patates	(càrrega)	a 14
Porcs grassos	(carn.)	a 1'25
Llanguisses	"	a 5'50
Pernis salats	(carn.)	a 4'50
Sagt	"	a 2'50
Llard (greix)	"	a 2'60
Cançalada salada (qq.)	"	a 40
Górrins de nef	(un) de 10	a 12
Xais de l'any (arroba)	"	a 8
Xais de llet	de 9'50	a 10
Ovelles	(una)	de 18 a 20
Cabrites	(unça)	de 30 a 35
Vaqués	(carn.)	a 1'63
Radells de l'any	"	a 1'75
Radells de llet	de 2	a 2'18
Conills (parell)	de 3	a 4
Pollastres	de 5	a 6
Gallines	de 8	a 9
Anecs	de 4	a 4'50
Oques	(una)	de 5 a 6
Ous	(dotzena)	a 99
Llana	(qq.)	a 45
Pells de xai	(dotzena) de 41	a 42
Pells de cabrit	"	a 24
Llenya estellada	(Alzina 25 qq.)	a 18
	(Roure)	a 14
	(Faig)	a 16
	(Alzina càrrega)	a 14
Carbó vegetal	(Faig)	a 10
	(Barreja)	a 12

Sants de la setmana

Avui, diumenge, 6.—La Santíssima Trinitat; S. Norbert, b, cf. y fr., y Stes. Cándida y Paulina, mrs.

Dilluns, 7.—S. Sabiniá, mr.

Dimarts, 8.—S. Salustia, cf., y Sta. Calfope, mr.

Dimecres, 9.—Sts. Prim y Felicitat, mrs.

Dijous, 10.—Ss. Corpus Christi, y Stes. Margarida, reina d'Escocia, y Oliva, ver-
ge y mr.

Divendres, 11.—S. Bernabé, ap.

Dissabte, 12.—Sts. Joan de Sahagún y Onofre, cfs.

Quaranta Hores

Continúen en l'iglesia de les Escoles Píes. Dimecres passen a la Parroquial. —La exposició de S. D. M. comensa a dos quarts de set.

LA UNIÓN Y EL FÉNIX ESPAÑOL

::: COMPANYÍA DE SEGUROS REUNITS :::

Capital social: 12.000.000 de Ptes. efectives

::: ; ::: completament desemborsat ::: ; :::

Agencies a totes les provincies

d'Espanya, Fransa y Portugal

45 ANYS D'EXISTENCIA

SEGURS SOBRE LA VIDA

SEGURS CONTRA INCENDIS

Subdirector a Catalunya: D. Antoni Cabrer

Agent a OLOT: D. Lluís Vinyas Roca

Olm, 3 (darrera de Sant Esteve)

CIUTAT

Publicació
setmanal

Portaveu del «Centre Nacionalista Republicà»

Redacció y Administració
«Centre Nacionalista Republicà»
OLOT

Preu de subscripció
Un trimestre. . . . 1'25 ptes.
Nombre solt 10 cènt.

¿REVOLUCIONARIS? ¿RADICALS?

II

No ha pas faltat qui, havent llegit el pòrtic a l'exposició del nostre pensament, cridés, com beata escandalisada: «¡oh, quin atreviment el d'aqueixa joventut destructora!», y acte seguit cridés també que no mereixiem perdó de Deu. Podríem calendar llocs y persones, però ¿a qué perdre'l temps combatent l'ingènita maledicència de criticadors sistemàtics?

Pera quelcom de més serietat ens aplegarem els nacionalistes republicans que pera entretenirnos en rebutjar les brutals escomeses dels que fanàtics maldien. En el nostre casàl un suprém anhel hi senyoreja de vindicació y reforma: batre tota mena de despotismes, aniquilar tota sòrt de tiraníes, que sobre'l cor y esperit dels conciutadans planin, y enlairar fins a la excelsitut y honors de sobirania, damunt les ares de la llibertat y l'amor, LA CONSCIENCIA; entenent que'ls homes conscients són homes cultes, progressius y capacitats pera gaudir de la magnificència de la vida genuinament ciutadana.

An aquest fi diém ben alt que es insoporable per embrutidora tota pressió feta sobre'l cor y pensament dels homes, que atenti contra la lliure expansió y desenrotllo de la voluntat de cada home, mentres aquest no's mogui dels llandars de la moralitat y respecte en els seus actes y en relació ab els demés homes. Neguém de pas que s'imposi la crudel tutela que un estol petit de moralisadors preté exercir sobre'l poble,

dictantli lleis de conducta que no venen sancionades per un ample criteri y dignitat de preceptor. Ens referím als qui, formant companyia limitada, aixequen a dogma les propies inspiracions y fulguren anatemes contra'ls qui no són plenament adictes a llur comunió o no s'apleguen en llur cercle.

Rebutgém el senyoriu y domini de tota sórt d'aristarquia pío-capciosa que corrent la ploma ab torsada intenció propali que no existeix altra honorabilitat que la dels homes d'una comunió determinada. Detestém tota mena d'ingerencies; negué m el dret d'immiscuirse en actes polítics de lliure práctica als qui aquest dret recaben a títol de més sants. Afirmém que la política es cosa profana y com a tal perfectament separable de la religió, segons l'evangélica ensenyansa: a Deu lo que es de Deu y al Cèssar lo que es del Cèssar; ben convensuts de que la religió mateixa sofreix del consorci ab motius y mires purament polítics.

Com a nacionalistes y republicans formarem un Centre ab estatuts que sintetisessin el nostre pensament polític; com a homes religiosos cada hu té'l temple que li acomoda, sens dubte l'immensa majoria satisfets de tenirlo pera la lliure práctica de la seva fe. Doncs no entra en el nostre casal el consoci com a home religiós, sinó com a persona civil; no podrá nostra societat y periódic intervenir en sentit determinat en cap acte, polémica o obra, de carácter religiós, arreligiós ni contrari a la religió. No escalarém aquell cim; no devallarem an aquesta plana.

Quedí aixó pregonat pera lo successiu y quedí de manifest que actuém dintre líndars exclusivament civils, encara que's refereixin a l'orde moral-social, mentres aquest sía matissat ab colors polítics.

En aquesta situació reclamarem que's respecti a l'home, la dignitat de l'home y son dret a viure ab independència. Que's guanyi el seu cor y pensament ab armes nobles, que qui més unció d'apóstol tingui y més forsa pera convéncer, será'l conqueridor. ¿Qué'ns importarà que una comunió divorciada de nosaltres sía la més victoriosa? Tot lo més una salmodia, un cant de tristesa, porque les nostres doctrines, que reputém millors, no foren compreses, no sapiguerem ferles comprendre y estimar, y un altre cant d'esperansa en la penombra de nostra impotència a les generacions futures, que forsosament sa-

brán realisar la nostra obra perseguida. Dirém, com Schiller per boca del Marqués de Posa: «el nostre sigle no es assaonat pera nostre ideal». «Els olotins d'avui encara no'ns entenen». Som futuristes; sabém que la joventut, la més jove, la que tot just arriba al món de nostres lluites, la que prest hi arribará, es precisament la cridada a bastir la ciutat ideal que ovirém a través de nostres somnis y a través de nostres comptades forses y contratemps, dolors y sacrificis.

¡Ah, si com nosaltres, en visió d'un futur de civiltat y armonía, el nostre confrare vegés la ciutat ideal per la que treballém, cóm plegaría, ebri de joia, llurs mans a nostre honor! Veuría que a l'extrém colocat de nostre món de concepcions y anhels, no era pas per aixó objecte de nostres coaccions y rencor, com nosaltres ho hem sigut d'ell, fa poc, ab motiu de la negativa de nostre Centre a pendre part en la festa religiosa de la consagració del nostre benemérit compatrici Dr. Guíllamet, pera qui, com a olotí a qui s'ha distingit, tením un respecte y un fort picament de mans.

«CENTRE NACIONALISTA REPUBLICÁ»

Encara que a son temps degut s'hagi avisat a domicili, recordém a tots els socis que avui, a les tres de la tarde, tindrà lloc una reunió general, convocada per la Junta d'Acció Política, pera tractar assumptes d'excepcional importancia, per lo que recomana que no falti ningú.

✻ Pera ahir, a les nou de la vetlla, hi havía convocades pera tractar de portar a terme un acte de veritable trascendencia pera la salud pública olotina, algunes de les personalitats més indicades en les coses que afecten a sanitat. En el pròxim nombre'ns n'ocuparém extensament, suposant que'l plan será elogiat per tot olotí.

✻ A la llarga llista ja publicada de periódics que'ns han dispensat l'honor de correspondre ab el cambi ab nostra modesta revista, cal afegirhi el *Butlletí* del «Centre Excursionista», de Lleida; *Revista Gráfica*--de l'«Institut Catalá de les Arts del Llibre»,--*La Campana de Gracia* y *La Esquella de la Torratxa*, de Barcelona; *Solidaridad Gallega*, de Coruña; *Revista de Sabadell*; *La Senyera Federal*, de Tarragona, y *La Veu de l'Empordá*, de Figueres; als que remerciém de bon grat.

També hem rebut la visita, ab els que gustosos establím el cambi,

MOVIMENT POLÍTIC

En son darrer comentari a un retall de *La Veu* que, ab la capsalera *Intolerancia dels tolerants*, reproduceix en son nombre 649 nostre confrare *El Deber*, una alusió ben significada'ns agafa de ple a ple al censurar, encara que indirectament, nostra conducta observada ab motiu de l'obsequi que's tracta de fer a un fill d'aquesta ciutat per esser recentment preconisat bisbe.

Nostra millor resposta, nostra única resposta, fora copiar textualment algún paragraf dels estatuts de nostre Centre pera tráurel de dubtes, però com que veíem que d'aqueixa tan mal entesa com bescantada tolerancia no'n té'l confrare ni la quantitat suficient pera *tolerarnos* que'ns regeixin uns estatuts aprobats per qui té poder y facultat pera aqueixes coses, es per lo que desistím de ferho, puix estém convenuts de que cap profit n'haviem de treure.

Mes si no li ha plagut an el confrare la resposta que en son temps oportú donarem a *qui ens preguntava*, estém disposats a fer totes les aclaracions necessaries y que creguém més convenients pera millor justificarnos en nostra conducta.

Cónstili, doncs, an *El Deber* que no'ns dol gens ni mica, ni ens sab cap mena de greu, que un germá nostre sía enlairat a una Scu; ben al revés, ens plau en gran manera y n'estém ben contents y joiiosos, com n'estarém sempre que qualsevulga honor y distinció, sía en el sentit que's vulgui, recaigui en un semblant nostre, ab doble motiu si aquest es compatrici, sempre y quan aquella vingui de mans de qui pot y está autorisat pera concedirla.

Y si no hi preném part *activa* y no *exteriorisém* el goig intern que sentím, la raó ja está explicada; no endebades estatuïrem sobre aqueix punt, preveient lo que podia passarnos un altre día.

Encara més: que si aixó no'ns barrés el pas, una altra causa ben poderosa'ns ne privaria: som tots obrers y aixó equival a dir pobres, no d'esperit, aixó mai, sinó en el sentit material o mondá de la paraula. En altres actes, no menys agradables pera nosaltres, figuraríem, si a la bona voluntat ens acompanyessin els... quartos.

* Ha deixat de publicarse'l valent setmanari, republicá solidari, *El Igualadino*, d'Igualada. Sentím la desaparició de tan valent com-

pany y fem vots pera que la suspensió no s'ía permanent ni de llarga durada.

* Mercés a la célebre carta oberta den Josep Roca y Roca, publicada en les columnes de *La Publicidad*, a les innombrables adhesions a la mateixa y al clamoreig general de la premsa catalana y entitats solidaries, ha quedat quasi del tot apagada la discussió entre solidaris barcelonins. Val més així. Quedi com a llissó pera'l pervindre y apuntém un altre tant en la llista de sacrificis.

* L'Assamblea Nacionalista que hi havia'l projecte de celebrar a Barcelona a últims del mes corrent, sembla que s'ha aplassat pera primers d'octubre.

AL TALLER DEN BERGA

En el nombre passat prometerem ocuparnos de l'exposició en el taller den Berga y Boada y com que lo promés cal complirho aném a ferho, encara que no ab l'extensió que voldríem y que la cosa mereix.

L'èxit obtingut quedá patentisat ab l'immensa gentada que visitá l'exposició y encara més pels elogis y comentaris que n'hem sentit arreu, que diuen molt en be del mestre y dels aprofitats deixebles.

Si l'espai de que disposém no'ns permet fer crítica detallada, be mereixen les manifestacions de l'art quatre mal girbades ratlles, despullades de tot esperit crític, car no pot usarlo ab consciencia qui en la materia es llec. No obstant, nosaltres hem de citar, encara que no s'ía més que pera encoratjarlos, els joves expositors que treuen profit de les llissons del mestre.

En primer terme hi figura en Martí Casadevall, ab uns croquis fets ab molt geni, un nen desnú executat primorosament y uns retrats sadolls de vida y en els que hi vessa ánima.

Segueix en Ramón Roura, ab una Santa Cecilia y uns croquis que van molt be, a més d'uns retrats ensopegats, en particular el del mestre.

En Nogué, ab croquis y carbons, se posa en bon lloc; seguintlo en Farjas—un xicot menut y més viu que una mustela,—qui's llueix ab uns estudis a l'oli que diuen forsa, junt ab altres treballs de l'estil de l'anterior.

L'Esteve Fábrega's distingeix per les seves targetes de flors molt ben fetes; acabant els treballs d'aquest curs les execucions den Clará y en Sadurní, xicots que si estudién prometen fer quelcom.

En Berga y Boada—el mestre,—barrejats entre'ls treballs dels aprofitats deixebles, hi tenia una colla de dibuixos al carbó de molt *chic*, quatre de la colecció que està fent *Olot vell*, set àlbums de croquis y quatre de caricatures. Entre'ls primers sobresurten *En el teatre*, *El camerino*, *La desenera* y *Sant Joan*; en quant als àlbums cal remarcar, pel seu bon humor, *Toreadas* y *Bohemias*, y en les caricatures s'hi veu la fermesa y coneixement de causa de totes elles. També hi tenia un baix relleu den Guimerá, que fou molt celebrat.

Pera acabar, que juntin tots la nostra felicitació a les moltes que reberen y els desitgém bon acert pera l'exposició que preparen pera les vinentes festes del Tura; no deu desesperarlos el que l'esperit artístic dels olotins que *poden* hagi sigut absorvit pel *positivisme*, com ho prova que la majoria d'obres venudes ho foren a persones forasteres.

Amunt sempre, tot entonant *Els Bohemis*.

CRÓNICA GENERAL

La sessió municipal d'aquesta setmana fou de segona convocatòria; hi assistiren els Srs. Escubós, Deu y Subirás.

Llegí l'acta de l'anterior, que s'aprobá, el Sr. Daunis.

A proposta de la Presidencia, s'acordá assistir a les funcions de Corpus y retornar a la Central l'assumpte de la subasta del llumemat públic per haver quedat deserta.

S'aprobaren dos dictámens, un de la Central concedint el Teatre pera la celebració dels Jocs Florals y un premi en metàlic o en un objecte d'art al tema *Ventatges que reporta a l'educació social y moral de la classe treballadora l'institució de premis a la virtut y al treball, com els instituits per D. Camilo Mulleras*, y altre regulant el servei dels empleiats en l'escorxador, presentat en l'anterior sessió.

Y après de manifestar la Presidencia que la quefatura d'Obres Públiques, a les vuit del matí del día 9 y a Casa la Ciutat, pagarà les expropiacions de la carretera de Santa Pau y que a la mateixa's demanarà autorisació (!) pera fer les clavagueres que donguin al Fluviá, se doná per acabada la sessió.

* Avui celebrarà la festa del roser el poble de Batet, pera la que hi ha contractada la cobla «La Principal», d'aquesta ciutat.

«Els Petits» tocarán, matí y tarde, a Sant Esteve de Bas.

* Aquesta setmana han sigut portades a sa darrera estada les xamoses nenes que eren l'alegria de les llars de nostres particulars

amics en Joan Descals y en Samuel Bartolí. A ambdúes families traslladem la prova de nostre més sentit condol.

✽ Dijous al matí dues hortelanes promogueren un gròs avalot a la plassa-mercat, en el que, a més de sentirse tot un repertori de dicteris, hi hagué una tanda de trompades.

Se'ns diu que també n'hi hagué un a l'escorxador y altre pels volts de Santa Magdalena, aquets promoguts per homes.

✽ Preguem al Sr. Alcalde que procuri evitar, ab tota urgencia, que en ple día y en l'interior de la ciutat y fins pels seus voltants se passegin certes *materies oloroses*, com ha succeït aquesta setmana en els carrers de Fontanella, Sant Bernat, Sant Ferriol y altres.

✽ Pera la professó del día de Corpus ha sigut designat pera portar la bandera nostre amic el fabricant D. Esteve Masllorens.

✽ No dubtém en dirigirnos al Sr. Levín ab la seguretat de que procurarà fer retirar a llurs cases aqueixos estols de bailets que per la plassa y altres llocs juguen descaradament a les xapes.

També es convenient de tant en tant donar una batuda per la part baixa de la població, ont molt sovint s'organisen timbes a l'aire lliure, que donen trist aspecte a nostra ciutat y mals exemples a les criatures.

✽ Demá tindrà lloc la corresponent fira de primer dilluns de mes.

✽ Durant els dos últims dies de festa'l «Cine Español» se vegé molt concorregut y foren ben projectades les pel·lícules exhibides. Pera avui están preparades escullides estrenes.

✽ Avui, en la societat «Industria y Comercio», s'inaugurarà la temporada de sardanes que's ballarán als vespres en els jardins de la mateixa, degudament illuminats. Previament s'anirán anunciant en els mateixos jardins els dies en que's ballarán. Corre la seva execució a càrrec de la cobla «Els Petits».

✽ De les diferents societats olotines que pertanyen al *nostre bras*, les úniques que celebraren les festes de Pasqua granada foren les que ja indicarem en nostre nombre anterior; ni una més.

El popular Codinach va regalarnos sardanes matí y tarde del diumenge y tarde y nit del dilluns, tal com anunciarem també, essent molta la concorrencia que assistí a tot arreu.

✽ Les festes celebrades darrerament a Riudaura resultaren tranquiles y apacibles, mancanthi molta concorrencia, en particular d'olotins, quins sembla que s'han retret quasi per complet, degut sens dubte a que ja es massa antiquat el ball del gambeto pera fer el sacrifici de dejunar per forsa, com algún cop ha succeït. Aixó es la creu.

A la cara—de la medalla, figurada, s'entén—hi ha la gent de la vall d'Hostoles, de lo que'n fou palesa mostra la gran gentada que ab motiu de les festes celebrades a Sant Feliu hi assistí; tots els establiments feren un bon *agost*, desvetllantse tots els santfeliuencs pera complimentar a tants hostes com discorrien per llurs classes y carrers. Tots els nombres del programa foren dignament celebrats.

* Diumenge a la matinada uns quants bordegassos s'entreteníen destruint els nius d'aucells que hi ha en els arbres del parc, perjudicantho y malmetentho tot, sense que ningú'ls digués res. ¿Seria perque havien ovirat aquells destructors com la *mitat* de nostra *forsa* municipal marxava d'Olot? Podria esser. Doncs, a fi de que no's repeteixi un cas tan barbre, nosaltres proposém que en aquelles hores en que no hi ha qui vigili els nostres jardins, se disposi que'ls empleiats de consums, que están al parc mateix, hi donguin alguna vista, lo que contribuiria a tréurels la són. Ho trasladém al Sr. Alcalde.

* Després d'alguns dies molt calorosos, com del juliol, vingué una rajada de copiosa pluja que refrescá tant la temperatura que algunes estones se feia molest el tranzitar, sobre tot a fi de setmana.

* Se'ns acaba de manifestar que en el riu Fluviá, prop de les fonts de les Tríes, hi ha un porc en estat de putrefacció. Convé que's tregui desseguida, sense esperar ni a demá.

* Les sardanes a Sant Roc que acostuma a fer tocar en Codinach, avui comensarán quelcom més tart que les altres tardes, per conveniencia de la cobla.

* La comissió de l'homenatge an en Guimerá prega a tots els arcaldes de Catalunya que se serveixin remetre a les seves oficines («Ateneu Barcelonés») una nota dels deixebles de les escoles municipals dels seus pobles que pertanyin a la classe de lectura, a l'objecte de procedir al repartiment del llibre de trossos escullits de l'eminent poeta dramaturg, qual impressió está acabantse y que la comissió va acordar publicar y repartir a les escoles de Catalunya. Les notes deuen enviarse abans del dia 15 del mes que som.

* Dijous s'uní matrimonialment ab la bella y simpática moreneta Isabel Pla, nostre amic y correligionari en Leonci Espón, a quins desitgém llarga lluna de mel y felicitats en son nou estat.

* Els pabordes se'n veuen un bull pera organisar les tradicionals sardanes de Corpus. Dels joves cridats pera organisarles dijous passat, no'n comparegué ni un. No cal donarhi voltes: pot allargar encara alguns anys, però es un dels actes que están destinats a desaparéixer. Les costums van democratizantse cada día.

La Moderna

de Francisco Bartroli

Carme, 16. -- OLOT

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDE
MONTAT AB TOTS ELS AVENSOS MODERNS

Aquest establiment, el més complet d'aquesta ciutat, acaba d'esser objecte de grans y importants reformes, les que'l posen al davant dels primers que de sa classe existeixen en tota la provincia.

ESPECIALTAT EN L'ARREGLO DEL CABELL Y DE LA BARBA

HIGIENE

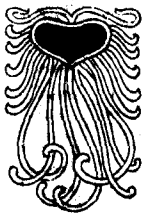
ANTISSEPSIA

SERVEI A DOMICILI

Fàbrica d'ennocar, desinfectar y desgrassar tota mena de llanes, en fioca y en pessa ab maquinaria pera reparar mantes, flassades, conxes, etc., etc., deixantles com noves, per usades que sien.

JOSEP COMPTE (H) BOBINACH

Esmeradíssima netedat.

Preus excessivament econòmics.

Se serveix a domicili avisant ab anticipació.

La casa s'encarrega de refer matalassos.

Fluvià, 17, y Santa Magdalena, 20. — **OLOT**

Vins de taula de l'Alt Ampurdà

de

 PERE ORIOL

L'esmerada y moderna elaboració, d'aquets vins, així com sa riquesa en esperit y puresa absolutament garantida, ofereixen totes les condicions pera servarse a qualsevulga temperatura.

Preus que per sa modicitat no admeten competencia

OLOT -- Carrer de les Estires, núm. 8. -- OLOT

